

Науково-практична конференція
з міжнародною участю

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ:

здобутки та перспективи,

присвячена 100-річчю Національного
фармацевтичного університету

**МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я
НАЦІОНАЛЬНИЙ ФАРМАЦЕВТИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

**«ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ:
ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ»**

**Матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю,
присвяченої 100-річчю Національного фармацевтичного університету**

**10 вересня 2021 р.
м. Харків**

**Харків
НФаУ
2021**

Редакційна колегія:

Головний редактор: проф. А. А. Котвіцька

Заступник редактора: проф. В. П. Черних

Відповідальні секретарі: проф. І. М. Владимірова, проф. Н. М. Кононенко

Члени редакційної ради: Є. А. Борко, І. В. Зупанець, І. О. Сурікова, Н. М.

Смелова

Реєстраційне посвідчення УкрІНТЕІ № 54 від 31.01.2019 р.

Відкриваємо нове сторіччя: здобутки та перспективи: матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 100-річчю Національного фармацевтичного університету, м. Харків, 10 вересня 2021 р. / редкол. : А. А. Котвіцька та ін. – Харків : НФаУ, 2021. – 770 с.

Збірник містить матеріали науково-практичної конференції з міжнародною участю, присвяченої 100-річчю Національного фармацевтичного університету «Відкриваємо нове сторіччя: здобутки та перспективи», в яких представлено сучасний стан та актуальні питання розвитку наукових напрямів фармацевтичного сектора галузі охорони здоров'я: конструювання, синтез і модифікація біологічно активних сполук та створення на їх основі лікарських субстанцій; сучасні аспекти розробки та промислового виробництва лікарських, косметичних засобів і добавок дієтичних, госпітальна фармація; біофармацевтичні аспекти створення екстемпоральних лікарських засобів, удосконалення складу і технології алопатичних і гомеопатичних лікарських засобів; сучасний стан та перспективи використання лікарських рослин і розробки фітотерапевтичних засобів; фармацевтичний аналіз, стандартизація та організація виробництва лікарських засобів; фармацевтична та медична біотехнологія, нанотехнології у фармації; організація та економіка у фармації, менеджмент та маркетинг у фармації, фармакоекономіка на етапах створення, реалізації та застосування лікарських засобів; механізми патологічних процесів та їх фармакологічна корекція; клінічна фармація: від експериментальної розробки лікарських засобів до стандартизації фармацевтичної допомоги; соціальна фармація; фармацевтична освіта в Україні.

Для широкого кола наукових та практичних працівників фармації та медицини.

Редакційна колегія не завжди поділяє погляди авторів статей.

Автори опублікованих матеріалів несуть повну відповідальність за підбір, точність наведених фактів, цитат, економіко-статистичних даних, власних імен та інших відомостей. Матеріали подаються мовою оригіналу.

препаратів, новий двокомпонентний комбінований препарат для лікування вірусного гепатиту, нові протитуберкульозні засоби, що можуть використовуватися у педіатрії, а також протиблювотні ЛП. Необхідно також відмітити, що у якості пілотного проекту з метою подальшого включення до складу Примірного переліку ОЛЗ у 2017 р. була проведена попередня клініко-економічна ефективність біосимілярів. Реалізація зазначеного підходу дозволить суттєво знизити рівень фінансового навантаження, яке покладено на національні системи охорони здоров'я у напрямку забезпечення ефективною медичною та фармацевтичною допомогою хронічних, раніше практично невиліковних хворих. Як відомо, біосиміляри постають як найперспективніша група сучасних ЛП біотехнологічного походження, яка сформована із більш дешевших аналогів дорогих оригінальних біогенноінженерних препаратів. Так, наприклад у вересні 2017 р. ВООЗ запропонував фармацевтичним виробникам представити заявки на предкваліфікацію біосимілярів за такими найменуваннями, як ритуксимаб та трастузумаб. За даними спеціальної літератури також можна стверджувати, що ВООЗ планує вивчити варіанти для попередньої перевірки інсуліну. Тобто, процес постійного оновлення складу Примірного переліку ОЛЗ є об'єктивним та вкрай необхідним, враховуючи все зростаючі потреби населення у наданні кваліфікованої та доступної медичної й фармацевтичної допомоги різним верствам населення, перш за все, на шляху подолання наслідків реалізації соціальних детермінант у суспільстві.

Висновки. Вважаємо за необхідно додати, що основні цілі, які були визначені ще у 1977 р. під час представлення світовій спільноті першої редакції Переліку ОЛЗ ВООЗ, повинні бути збережені в подальшому. Так, фізична та соціально-економічна доступність ОЛЗ, як основний параметр в оцінці ефективності функціонування національних систем охорони здоров'я будь-яких країн є пріоритетним та соціально значущим у розвитку суспільства.

ДОСЛІДЖЕННЯ ЗАХВОРЮВАНOSTІ ТВАРИН НА ДЕРМАТОМІКОЗИ

Петрова К.В., Бушуєва І.В.¹

Національний медичний університет ім. О. О. Богомольця, Київ, Україна

¹ Запорізький державний медичний університет, Запоріжжя, Україна

katrinpetrova63@gmail.com, valery999@ukr.net

Вступ. Дерматомікози відносяться до грибкових хвороб зі світовим поширенням, надзвичайно заразні для людей і домашніх тварин, що знаходяться у безпосередньому контакті один з одним. Люди і тварини можуть заражатися як при прямих, так і при непрямих контактах.

Дерматомікози офіційно зареєстровано у 120 країнах по всіх континентах. Патогенність їх варіює залежно від природи і властивостей гриба і стану макроорганізму. При цьому, факторами ризику при зараженні тварин дерматомікозами можуть бути наслідки хіміотерапії, низькокалорійна їжа, висока вологість, неналежні умови утримання тощо. Збільшують ризик інфікування травми на шкірі тварин, мікротравми від інших хвороб шкіри, ектопаразити, підвищена температура тіла, порушення обміну речовин, хронічні інфекції, а також висока життєздатність мікроконідій (алеїрії), які дають збуднику можливість роками зберігатись у навколишньому середовищі.

Певну небезпеку поширення дерматомікозів складає збільшення чисельності домашніх тварин у містах при порушенні санітарно-гігієнічних норм і правил утримання.

ВІДКРИВАЄМО НОВЕ СТОРІЧЧЯ: ЗДОБУТКИ ТА ПЕРСПЕКТИВИ

Мета дослідження. Аналіз захворюваності, причин та поширеності дослідженої хвороби на прикладі Запорізької області.

Матеріали та методи. Інформаційний пошук, статистичний, маркетинговий, узагальнення.

Отримані результати. Дослідження проводились на базі ветеринарних клінік Запорізької області («БЕСТ», «Добродій», «ВетПлюс») з філіями, що обслуговують різні райони міста Запоріжжя.

Також був проведений аналіз історій хвороб анонімних пацієнтів з дерматофітіями, які заразилися від тварин, на базі Комунальної установи «Запорізький обласний шкірно-венерологічний клінічний диспансер» Запорізької обласної ради.

Для вивчення питань дерматомикозів користувалися методами епізоотологічного та епідеміологічного досліджень, клінічного обстеження та статистичної обробки даних. Використовували реєстраційно-облікову документацію ветеринарних клінік та медичної установи, опитування ветеринарних лікарів та господарів хворих тварин, а також результати лабораторних досліджень, зроблених для підтвердження попереднього діагнозу на дерматомикоз.

За даними журналів реєстрації хворих тварин вищевказаних ветеринарних клінік з філіями з травня 2020 року по серпень 2021 року було проведено огляд 5597 тварин (собаки, коти, декоративні кролі та інші домашні тварини). З них з патологією шкіри було виявлено 751 тварина, а це близько 13,42 % від загальної кількості обстежених тварин. З них 134 тварин хворіли на дерматофітози, що складає 17,84 % від загальної кількості тварин з патологією шкіри (табл. 1).

Таблиця 1.

Захворюваність м'ясоїдних на дерматофітози

Вид тварин	Всього хворих тварин, голів	Тварин з ураженнями шкіри		Захворюваність %
		голів	%	
Собаки	2327	373	16,03	6,66
Коти	3151	330	10,47	5,90
Декоративні кролі	61	27	44,26	0,48
Тхори, мурчаки, щури, бурундуки, хом'яки	58	21	36,20	0,38

Аналізуючи дані, наведені в таблиці 1, встановили, що серед загальної кількості хворих тварин ураження шкіри серед собак і котів є найпоширенішими.

Клінічні ознаки дерматофітозів у обстежених тварин варіювали та залежали від форми перебігу й тяжкості хвороби. Найлегший перебіг характеризувався обламуванням частини волосся на уражених ділянках та лущенням поверхні шкіри. Тварини не відчували дискомфорту. Апетит був збережений. Як правило, такі тварини належали до декоративних, і причиною звернення господарів за ветеринарною допомогою слугувало відсутність волосся на окремих ділянці, що псувало загальний вигляд тварини.

Більш серйозні ураження, включаючи ускладнені форми перебігу, спостерігали у ослаблених тварин (після вигодовування численного потомства, старих та виснажених тварин), а найчастіше - у безпритульних собак і котів. У таких тварин грибкові ураження шкіри становили, здебільшого, до 40% поверхні тіла. Найчастіше спостерігалися в ділянках хребта,

лап, шиї, хвоста, голови. Шкіра була потовщена, почервоніла, вкрита лусками, іноді з кров'ю (що свідчить про свербіж уражених грибками місць та їх розчухування тваринами). В окремих випадках спостерігалось утворення гною під шкірочками. Загальний стан тварин був пригнічений, вони були схудлі та лякливі.

Слід зазначити, що для зараження людей особливу небезпеку становлять тварини з прихованою формою перебігу, оскільки ураження волосся, лусочки та кірочки відразу не помітні, а спори грибів виділяються.

Проведено аналіз структури дерматофітозів м'ясоїдних, порівнюючи частоту ураження різними збудниками собак та котів. Серед усіх тварин при захворюваннях шкіри у 18,7 % виявляли дерматофітози (12,4% - мікроспорія та 6,3% - трихофітія) . У 11,75 % тварин діагностовано дріжджові ураження (гриби роду *Malassesia*), 9,9 % уражень шкіри були спричинені ектопаразитами (вошами, блохами), 9,2% - кліщами різних видів, 8,7 % від усіх шкірних уражень мали бактеріальне (кокове) походження.

Незаразні причини були у більшості дерматитів і склали 41,5%.

Встановлено, що на долю мікроспорії припадало 48 захворювань (що становить 64,7% усіх дерматофітозів), а трихофітія спостерігалась у 26 тварин (або у 35,3% випадків дерматофітозів).

Аналізуючи структуру дерматофітозів, зареєстрованих на підставі лабораторних досліджень у собак та котів з підозрою на грибкові хвороби, слід зазначити, що трихофітія у обох видів тварин реєструється з однаковою частотою, а мікроспорія трапляється у котів у 2,47 разів частіше.

У вивченні особливостей прояву трихофітії та мікроспорії собак і котів у Запорізькій області простежувалася сезонність – найбільша кількість хворих тварин виявлялась в осінньо-зимовий період зі спадом у теплі місяці року.

При мікроспорії котів захворюваність мала три піки: січень - березень, та вересень - жовтень, а найбільша кількість собак хворіла на мікроспорію восени (у вересні-листопаді).

За досліджений період часу на трихофітію собаки хворіли переважно взимку (у січні-лютому місяці), а трихофітія котів реєструвалася в осінньо- зимовий період – з жовтня по грудень.

Висновки.

1. Аналізуючи дані, отримані в результаті дослідження, встановили, що серед загальної кількості хворих тварин ураження шкіри серед собак і котів є найпоширенішими.
2. Більш серйозні ураження, включаючи ускладнені форми перебігу, спостерігали у ослаблених тварин, а найчастіше - у безпритульних собак і котів.
3. Аналізуючи структуру дерматофітозів, зареєстрованих на підставі лабораторних досліджень у собак та котів з підозрою на грибкові хвороби, слід зазначити, що трихофітія у обох видів тварин реєструється з однаковою частотою, а мікроспорія трапляється у котів у 2,47 разів частіше.